

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 2. De aspirantibus ad Ordinem Regularem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

fini Patris Benedicti singula quæque clare describit. Quo autem sensu omnium Monachorum patriarcha S. Benedictus appelleretur, ab Antonio Perez explicatum invenies in *Comm. Reg. S. Bened. sub init. pag. 13.*

VIII. In quibusdam Ordinibus præsertim Mendicantibus reperiuntur *Conversi*, quorum non una species. *Tuschus V. Monachus. Concl. 113.* Alii enim tria vota nuncupant, & eandem cum aliis regulam profitentur: & hi veri religiosi sunt: alii monasterio servientes votum Castitatis tantum edunt, & pro sæculari alium habitum sumunt, distinctum tamen ab habitu Professorum. Hoc non esse verè religiosos ex n. V. patet. Alii denique domi suæ manentes habitum aliquo modo, seu quoad speciem ferunt, de piis quibusdam operibus V. g. ieiunio, & certis orationibus vovent: qui cum præcedentibus non merentur regulatum, aut religiosorum nomen. De tertiariis S. *Francisci* separatim viventibus & coniugatis in utramque partem differit *Rodericus Par. 2. Q. 66. art. 5.* contendens, saltem personas ecclesiasticas vocari posse: ideoque immunes esse, à tributis, & vectigalibus. At contrarium Leo X. definiit in Conc. Lateran. subiecitque tam propriis Parochis quoad Sacramentorum usum, quam Magistratui sæculari, quoad onera, & iudicia *Congr. Rituum in Spoletana terra. de Visso 20. Jun. 1609. teste Lezana in sum quest. Regul. to. 2. c. 14. nu. 34. Collect. Decis. Apost. Barbosa pag. 451. Decius in c. Ecclesia S. Maria de Constitutionib. De tertii Ordinis fratribus, & sororibus, qui simul collegialiter vivunt, & cum habitu Virginali aut viduali castitatem expresso voto profitentur, idem Leo Ponti-*

fex declaravit, gaudere omnibus privilegiis, quibus ipsi Fratres gaudent. Denique *Donatos & Oblatos* quod attinet, illi se Ordini alicui, vel Monasterio sine habitu, & professione addicunt ad perpetuum servitium: & quamvis privilegia Ordinis non participant, in quibusdam tamen connumerantur aliis, quasi verè religiosi forent. *V. Armilla V. Monachi.*

§. II.

De aspirantibus ad Statum religiosum.

I. **E**lectio, & assumptio Ordinis, seu habitus religiosi omnino libera esse debet. *c. Puella 12. Q. 2. Conc. Trident. Sess. 25. c. 17. & 18.* Quocirca peccant Primo parentes & cognati, qui quocumque modo impedire conantur. Nam invitis quoque illis possunt filii expleto pubertatis anno religionem ingredi, iuxta illud *S. Hieron. ep. ad Heliodorum.* Licet in limine pater iaceat, per calcatum perge patrem: sicis oculis ad vexillum crucis evola. *Secundò* peccant, qui illicitis modis ad suum ordinem potiùs, quam alium incautos iuvenes pellicunt, deprædicando, & extollendo ea, quæ commoda, & honorifica sunt, elevando autem, vel celando, quæ aspera: imò aliorum Ordinum institutum, & mores contemnendo. *Benè Silvester 2. monet, abstinendum à violentia, à Simonia, & mendaciis: permitti tamen, ut quis nutriet aliquem in sæculo ad religionem, vel munera offerat ad contrahendam familiaritatem. Az. 1. l. 12. c. 1. Q. 2. Silvest. V. Religio 11. nu. 10. Vallensis l. 3. tit. 31. §. 3. Anch. l. 4. Moral. c. 4. num. 6. & seq.*

II. Vt

II. Vt ingrediantur Ordinem religiosum compelli possunt r. qui se Voto obstrinxerunt Neque enim deterior esse debet conditio eius, qui sponsalia contraxit, quem ad Matrimonii sponsonem complendam leges adigunt. *c. Propierea. de sponsalibus. 2.* Coniux, qui cum sciret Iuris dispositionem, in alterius professione, vel Sacri ordinis susceptionem consensit. *c. Vxoratus c. Cum sis. De convers. coniugum. 3.* Quibus ob delicti reatum à Iure constituta est pœnalis inclusio, vel detrusio in Monasterium: ita tamen, ut ad professionem faciendam inviti non cogantur. *Sancti de Matrim. l. 7. Disp. 39. Fill. Tr. 10. Par. 2. n. 149. Less. c. 41. D. 4. Roderic. Tom. III. Q. 13. art. 2.*

III. Et si servus naturalis, vel emptitius, vel bello iusto captus ab ingressu Religionis arcèatur *c. Si quis 17. q. 2.* illi tamè, qui ære alieno obstrictus est, licet appetere, & admitti potest, maximè si bonis suis cesserit: nec in Monasterio laborare tenetur, ut ex mercede sua debita solvat. Quòd si ab illo monasterium bona acceperit, onus satisfaciendi Creditoribus in se derivat. At, *inquis*, iniuriam facit creditoribus. *Rt. Raym. & Silv.* excusari auctoritate Spiritus Sancti, cuius instinctus lex quædam privata est, cui publica seu communis cedere debet. *c. Dna sunt 19. Q. 2. Sanchez l. 6. Moral. c. 4. nu. 42.* Aliqui tamen datam doctrinam ad illos restringunt, qui nullam spem habent intra paucos annos solvendi, quamvis extra religionem in priori statu manerent. *Azor. l. 12. c. 1. Q. 5.* Hi multò magis negabunt licere Ordine assumere illis, qui vel reip. vel aliis obligati sunt vi muneris sui ad ratiocinia, seu Computum: quanquam *Silv.*

cum quibusdam aliis eam facultatem solis quæstoribus publicis negent. Consulendum certè omnibus, ut satisfaciant prius, quoad usque fieri potest. De illis, qui ære alieno gravati sunt, legi utiliter potest. *Roderic. tom. 3. Q. 10. ar. 9. & Comitulus l. 2. Respons. Moral. Qu. 16.* qui circa finem monet, hoc tempore per Bullam Sixti V. ius ingrediendi religionem decoctoribus, & quorum æs alienum superat eorum bona, si ob eam rem timendum sit. Ne lis eis inferatur, aut iam sit molestia illata.

IV. Ingressum religionis prohibet parentum gravis necessitas, quam filius sublevare potest. *Matth. 9. V. 13. Misericordiam volo, non sacrificium.* Quin etiam professus, ut subveniat Patri extremè laboranti monasterio egredi potest, & debet, etiam invito superiore. Idem cuiusque alteri præstandum, si præter te religiosum nemo alius esset, qui iuvare posset. Id namque Naturæ lex, & charitatis exigit, cui omnis alia obligatio cedit. *Dixi extremè laboranti.* Nam si gravis tantum fuerit necessitas, nec aliud medium occurrat, post profelsionem non sine consensu Prælati ad tempus exhibit. *Alens. Par. 3. q. 31. S. Thom. 22. qu. 101. art. 1. Silv. V. Religio n. 6. Angel. n. 11. Nav. c. 14. n. 14. Filiur. Tract. 28. par. 2. c. 1. n. 8. Emm. Sa. V. Religio n. 1. Less. c. 41. D. 3. Laym. l. 4. tr. 5. c. 4. Suar. 3. de Relig. l. 5. c. 5. §. Verum gravi.* Eadè est obligatio parentù erga filios, si simili necessitate premantur. *Less. l. cit.*

V. Qui ingressum religionis vovit indeterminate, reiectus ab uno ad aliù Ordinem accedere, & petere debet: si nulli bi recipiatur, sub obedientiâ Episcopi regularem vitam agere potest, quamvis ad

A a

hoc

hoc non teneatur: quia à voto suo liber est, in quo ut Archid. benè notavit, inclusa conditio erat, *Si volunt me recipere*, quâ conditione extincta perit voti obligatio: ac proinde, si velit, nubere potest. Quòd autem ab uno ordine non admissus, alium petere debeat, *Comitolus l. 2. Q. 16.* probat hisce tribus rationibus. *Prima* est, quemadmodum species non perimit genus: neque enim sublata equi vel bovis specie animal extinguitur, ita obligatio speciei, generis obligationem non tollit. *Secunda*, Non, quia una familia displicet V. g. Carthusianorum propter austeritatem, aliæ similiter displicebant. Tentandum igitur, & expertundum, num S. Benedicti, Francisci, aut alia quæpiam conveniat. *Tertia*. Qui communitati alicui, aut Senatui obligatus est, non liberatur onere servitutis, si unus vel alter illius famulatum respuat: ita qui Universitati Religionum obstrinxit se, non liberatur obligatione, si ab una, vel altera non acceptetur. *Ita Comis.*

VI. Qui vovit certum ac determinatum ordinem, plura monasteria adire & supplicare debet, non tamen in exteris & remotis provinciis posita. Non credo. *ait Silvester*, quòd teneatur discurrere per mundum, ut inveniat se recipientem, quia non est verosimile, quòd ad id voluerit se obligare. Quòd si unum aliquòd monasterium propter specialem complacentiam illius animo suo destinasset, ab eoque rejiciatur, non teneatur aliud eiusdem ordinis pulsare: quia sicut effectus non excedit virtutem causæ suæ, ita nec voti obligatio intentionem voventis. *Nec Paludani ratio stringit, vo-*

visse recessum à sæculo, cum certum aliquem ordinem, aut monasterium deligeret. Non enim aliter recessum illum, quàm per talem ingressum, & receptionem intendit. *Navar. c. 12. num. 46. Em. Sa. V. Votum numer. 12. V. Suarez. III. De Relig. l. 4. c. 2. num. 9. Less. c. 41. Dub. 5.*

VII. Dubium est, an qui certum aliquem ordinem vovit, teneatur in eo manere, & professionem edere? Si simpliciter vovit ingressum iuxta communem modum cogitandi, & vovendi Ordinem, non videtur obligatus, nisi ad suscipiendum ordinem, & illius consuetam probationem. quâ peractâ si propter impedimentum aliquòd non admittatur ad professionem, satisfecisse censetur voto suo, & liber ad quemcunquò alium statum. Persuasum habeo, *ait Navarrus c. 12. num. 47.* illum, qui sic vovit, posse intra annum probationis, religionem, quam elegit relinquere, eo solo, quòd modus ille vivendi displiceat. *Ibidem num. sequi* peccare illum, dicit, quòd cum vovisset strictiorem ordinem, postea assumit laxiorem: in quo tamen si professionem fecerit, manere poterit. Unde sequitur, multò magis peccare illos, qui ideo hoc illudue monasterium eligunt, vel ut eligatur, suadent, quia laxior inibi disciplina est, ubi, ut nonnemo dixit, *Saginaturs corpus, & occiditur animus. Sanch. l. 4. Moral. c. 16. numer. 86. Suar. l. 4. de Voto c. 8. num. 7 Rodericus Par. 2. Summa c. 95. Concl. 6. Sanch. l. 1. De Matr. Disp. 34. Laym. l. 5. Tr. 5. c. 6. num. 12.* qui benè animadvertit, in eo, qui prædicto modo vovit, debere sincero animo Religionem ingredi, &
habi-

habitum ferre cum proposito perseuerandi, & proficendi, si eam sibi consentaneam expertus fuerit. Quod si absque rationabili causa retro vertitur, dimisso habitu, reum se mortalis culpæ facit. *Navar. l. 3. Consil. 23. num. 3. de Voto.*

Denique quam graviter offendant DEUM, & noceant, parentes, cognati, aliique impediētes & avertentes eos, qui de vita Religiosa propositum susceperunt, multis rationibus & exemplis accuratè docet Hieron. *Platus de bo. Status religiosi l. 3. c. 35.* Si separans pretiosum à vili, nempe animam à sæculo, erit tanquam os DEI, ille, cuius os, & manus exerabit animam adhærentem DEO ad sæculum, quid erit? *Anselm. ep. ad Goffridum.*

§. III.

De Novitiis.

I. **Q**ui ad annum probationis admittitur, Novitius propriè censetur, & vocatur Regularis novitius. *Tuschus Conclus. 121.* Annum probationis, quem plerique Ordines servant, ætatis quinto decimo inchoare convenit, ut expleto sexto decimo professionem edat, de qua sic statuit *Concil. Trident. Sess. 25. c. 15.* In quacunque Religione tam virorum, quàm mulierum professio non fiat ante decimum sextum annum expletum (: intellige tam physicè quàm moraliter :) nec qui minori tempore, quàm per annum (: non interpolatum,) post captum habitum in ordine steterit, ad professionem admittatur: professio au-

tem facta sit nulla, nullamq; inducat obligationem alicuius regulæ vel religionis, vel ordinis observationem, aut alio quoscunque effectus. *Ita Concilium.* At Congregatio declaravit. *Primo* eum qui emisit professionem intra annum probationis non esse obligatum neque ad Religionem in genere, neque in specie, & diem computandum à die post decimum sextum annum expletum eius, qui monasterium ingressus est. *Secundo.* Non comprehendit prædicto decreto quoad tempus probationis, & professionis Ordinem militum Regularium Ierosolymitanum, quia in odiosis non comprehenduntur nomine Regularium. *V. Azor. Tom. 1. l. 13. c. 4. p. 4. Suar. 3. De Relig. l. 5. c. 13. & seq. Roderic. Tom. 3. Q. 15. art. 3.*

II. Nihil prohibet absoluto probationis anno differri professionem, modò id rationabilis causa exigat, puta si Novitius morbo laboret, si quid adhuc corrigendum, vel disponendum. Si verò post annū probationis deficiat & pœnitentia ductus redeat, recipi posse ad professionem absque nova probatione censet *Layman citans Rodericum tom 3. q. 15.* Quod rigorem, & rem ipsam spectando admiserim: quod verò praxin attinet, neminem fore ad eò benignum, & cupidum existimo; qui ad professionem recipiat hominē inconstantem, qui pro arbitrio eat, & redeat, manum ad aratrum mittat, cōtinuò respiciat, deserat & brevi intervallo resumat. Minimum pœnitentia aliqua castiganda levitas erit, & scandalum parvulorum avertendum. *Sanchez l. 5. c. 4.*

III. Quo modo annus probationis continuus esse debeat, multis expendit